

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Lapfőnöki tanácsos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timișoara-i törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1939).
Alapította:
Dr. VUCHETICH ENDRE
és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Helsinki magánvéleménynek nyilvánítja Erkkö stockholmi békenyilatkozatát

Élénk diplomáciai tevékenység a svéd fővárosban

A Kreml a moszkvai lengyel bizottságot ismeri el s vele köt szövetségi szerződést

Bullitt a „harmadik világháború előjátékáról”

Törökország balkáni aggodalmai

Genéből jeleni a Rador, hogy a brit hírszolgálat moszkvai tudósítója megerősítette azt a hírt, amely szerint „a lengyelek Szovjet-Oroszországban élő egyik csoportja Moszkvában megalakította a lengyel nemzeti felszabadítási bizottságot.”

Berlinből jeleni az Europa press, hogy a szovjet kormány a „lengyel nemzeti felszabadító bizottságot, Lengyelország kormányának ismeri el. Német vélemény szerint a Kreml következő lépése most az lesz, hogy Moszkva ezzel a „felszabadító bizottsággal” bocsátkozik majd tárgyalásba és szerződést köt vele, a szovjet-cseh szövetségi szerződés mintájára.

Washingtoni értesülést ismertet a DNB. E szerint Bullitt, az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövete felütnémet keltő nyilatkozatot tett a lengyel helyzetről. Ota az illetékeseket a szovjet-lengyel viszony elmérgesítéséről. Szerinte, ha kísérlet történik arra, hogy a londoni lengyel kormányt, — amely a legfontosabb pártok vezetőiből alakult és amelyet a szövetségesek a lengyel nép alkotmányos képviselőjének tekintenek — kiűssék a nyeregéből és egy lengyel szovjet-kormányval váltsák fel, akkor a mostani világháború csak előfőleka lesz egy harmadik világháborúnak.

Londonból jeleni az Europa press, a Daily Sketch nem tartja valószínűnek a lengyel kormány azon fáradozásának sikerességét, hogy az 1944 nyarán lejáró angol-lengyel megállapodást, Lengyelország területi sértettségének szavatolására vonatkozóan, eredeti formájában meghosszabbítsák. Az európai helyzetből itélve, a brit szövetségesség ily értelmű további vállalása „nem látszik időszerűnek” — jegyzi meg a Daily Sketch.

A fenti négy jelenés minden magyaránál világosabban mutatja, mily irányban fejlődött s mily súlyos bonyodalmak lehetőségét rejti a lengyel helyzet.

Finnsország

A Finnsországhoz intézett szövetséges különbeke-felhívás nyomán kialakult helyzetet pillanapról pillanatra két neves finn politikus stockholmi látogatása jellemzi. Finn politikai körökben hangsúlyozzák, hogy Helsinki állástoglalása a parlament hajózatától függ, nem tagadható azonban, hogy a helyzet alakulásában szerepet játszik Paasakivi és Erkkö stockholmi jelenléte is. Paasakivi volt külügyminiszter a maga részéről a svéd sajtónak adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy stockholmi látogatása szigorúan magánjellegű, a svéd lapok azonban elismerték arra, mily nagy szerepet játszott Paasakivi az 1940-ben létrejött békekötés alkalmával. Ugy vélik, a volt kormányfő feljuttatja diplomáciai kapcsolatát. Azt a hírt, hogy

Kollontáj asszonnyal, a Szovjet stockholmi követségével is érintkezést keresett, nem erősítették meg.

Stockholmban tartózkodik Elias Erkkö volt finn külügyminiszter is. Rádióbeszédében — melyet Amerika számára is közvetítettek — kijelentette, hogy „Finnsország keresi a békéhez vezető utat és minden lehetőséget mérlegel.” Tekintettel arra, hogy nyilatkozatából egyes lapok feltűnő következtetéseket vontak le, a helsinki kormány sietett megjegyezni, hogy Erkkö „magánvéleményt nyilvánított.”

„Finnsország és a háború”

— Az oroszok nyilvánvalóan arra a következtetésre jutottak — írja „Finnsország és a háború” című cikkében a Timpul című román lap — hogy az egyetlen eszköz Finnsországnak a háborúból való kikényszerítésére a bombázás, mindaddig, amíg a jelenlegi kormány meg nem bukik.

— Egyelőre lehetetlenség megállapítani, elég lesz-e a bombázás cél eléréséhez, vagy átlátható, tengeri, szárazföldi és légi rohamra lesz-e szükség, — folytatja a Timpul, majd ezeket írja:

— Érdekesezen magyarázza a bombaháborút a Voz című portugál lap. A Voz azon a véleményen van, hogy Oroszország nem óhajt szélsőbaloldali forradalmat Németországban, mert ez a német birodalom gazdasági felépítését elpusztítaná, amj viszont semmiféle haszonnal nem járna Oroszországra nézve. Ezért Oroszország, a helyett, hogy Németországot bombázná, repülőinek százait Helsinki támadására küldi. A portugál lap hozzáfűzi, hogy Sztalin ei szeretné távolítani Hitler kancellárt és környezetét, de nem akarja szétzúzni a diktatórikus kormányzati rendszerét Németországban, melynek alkata sokkal több hasonlóságot mutat az oroszországi diktatórikus rezsimmel, mint azzal a demokráta-szocialista rendszerrel, amelyet az angolok és amerikaiak óhajtanának meghonosítani Németországban a háború után, — írja a Timpul.

Berlin és a finn helyzet

A német főváros politikai köréi jelenleg három érdekes külpolitikai mozzanatot jelentőségét látogatják. A lengyel kérdés kiéleződése, a brit-török katonai tárgyalások megszakadása és a finn helyzet áll az érdeklődés előterében. A lengyel-szovjet vitának nagy sajtóvisszhangja van, a török magatartással is élénken foglalkozik a berlini sajtó. Ezzel szemben hangsúlyozottan tartózkodó magatartást tanúsítanak a Helsinki körüli zajló „idegháborúval” szemben. Utálnak arra, hogy a finn nép ismételtan tanujelét adta annak, mennyire tisztában van háborus részvételének jelentőségével és a tőle követelt „feljött

Minisztertanács napló értelmében

Engedély nélkül nem lehet az egyik helyséből a másikba költözni

HÁNY SZOBA REKVIÁLHATÓ A HÁBORUS HELYZET MIATT ELKÖLTÖZTETETT SZEMÉLYEKNEK — A REKVIÁLT LAKÁS BÉRLŐJE LAKÁSBÉRE NEM TARTHAT IGÉNYT

București. A hivatalos lap február 12-i számában nagyfontosságú minisztertanács napló jelent meg az elköltöztetendő közhatalóságok és polgári lakosság céljára szükséges helyiségek és lakások rekviálásáról.

A minisztertanács napló felhatalmazza a belügyminisztert arra, hogy a háborus helyzet miatt elköltöztetett katonai és polgári hatóságok, más állami intézmények, amelyeknek költségvetése az állami költségvetésben szerepel, vállalatok és a polgári lakosság elhelyezése érdekében rekviálást végezzen. A szükséges helyiségek rekviálása, valamint az elhelyezés, illetve beszállásolás városok a rendőrségi, falu a csendőrségi szervek igénybevételével történik.

Az elköltöztetett hatóságok, intézmények, vállalatok és személyek befogadása kötelező és azonnali. A felfemerülő esetleges vitákat később intézik el.

A minisztertanács napló értelmében a belügyminiszter később határozza meg az elhelyezési, illetve beszállásolási feltételeket. Az erről szóló rendelet elkészítésénél azonban figyelembe veszik majd azt, hogy

kéttagu családnak egy szoba, három-hattagu családnak két szoba, ezen felül pedig három lakószobajusszon; a konyha, fürdőszoba és más mellék-helyiségek, továbbá azoknak a szobáknak a használata, amelyeken feltétlenül át kell menni, közös. A szabadfoglalkozású személyek, akik otthon izzik foglalkozásának és az állami tisztviselők a lehetőséghez mérten

még egy szobára tarthatnak igényt.

Az elköltöztetett személyek beszállásolása rekviálási rendelettel (ordon de rechizitie) történik. A rendelet az elrekvirálandó ingatlan vagy lakás tulajdonosának (bérlőjének) nevére szól. A rekviálási rendeleten szerepelnie kell még a pontos címnek, a lakás számának, a beköltöztetett személy, vagy személyek ne-

nélküli megadás — várható következményeivel. A Wilhelmstrassen — min a Rador berlini tudósítója táviratozza — nem foglaltak állást azokkal a jelentésekkel és híresztelésekkel szemben, amelyek finn politikuskok stockholmi utazásáról szólnak. Mindazonáltal — jegyzi meg a Rador tudósítója — felfigyeltek arra az angol vagy szovjet forrásból származó közlésre, mely szerint Finnsországnak végül is dönienie kell, a nélkül, hogy Anglia vagy az Egyesült Államok segítségére számíthatna. Erről a közlésről a Wilhelmstrassen így vélekednek: — Finnsország esetében éppen úgy, mint a Pravda cikke nyomán ismét időszzerűvé vált lengyel kérdésben, nyilvánvalóvá vált, hogy az angolszások képtelenek azoknak az országoknak

vének, a szobák beosztásának és elhelyezésének.

A minisztertanács napló kimondja, hogy a beköltöztetés nem ad jogot arra, hogy a befogadó

a rekviálási törvény 8. szakaszának 5. bekezdése értelmében lakbérre igényt tartson.

Az üresen álló, de egyébként bérbeadott lakások és szobák tulajdonosának, illetve bérlőjének, ha a bérbeadásból származó jüvedelemből él, rekviálási bont adnak.

A kiköltöztetést a kiköltöztetendő személyeknek írásban közlik, megjelölve ugyanakkor azt is, hogy hova költözhetnek.

Legfontosabb rendelkezése a minisztertanács naplónak az, amely szerint február 12-től kezdve a belügyminisztérium helyi szerveinek írásbeli engedélye nélkül

az egyik helyséből a másikba való letelepedés semmissé az ilyen helyzetben lévő személyek közérővel eltávolíthatók.

Kivételt képeznek a fenti rendelkezés alól azok a személyek, akik behozonyíthatóan február 12. előtt nem jelenlegi lakhelyükön ingatlan vettek, lakást, vagy szobát béreltek, továbbá a családtagok — férj, feleség, gyermekek, szülők, nagyszülők, oldalágon az unokaöccsig lefelé és nagybátyáig felfelé.

Azokat a beköltöztetett személyeket, akik lakótársaik nyugalmát zavarnák, az érvényben lévő büntető rendelkezéseken kívül közigazgatási úton azonnali hatállyal eltávolítják, elvesztvén azt a jogot, hogy másutt tartsanak igényt lakásra vagy szobára.

Az elhelyezésre és elszállásolásra szolgáló övezetek jegyzékét a nemzetvédelmi minisztérium a nagyvezérkar útján közli majd a belügyminisztériummal. A minisztertanács napló intézkedése a hadseregnek a békeállapotba való visszatéréig maradnak érvényben.

megsegítésére, amelyeknek biztosítókat adtak, jöllehet a segítség híján most az a veszély fenyeget, hogy a bolsevizmus zsákmányál esnek a szobaforgó országok, — így idézi a Wilhelmstrasse véleményét a Rador.

Semleges hangok

Berlinben felhívják a figyelmet arra, hogy a semleges sajtó nagy része nyilatkozik a finnnek mellett foglalt állást. Vonatkozik ez különösen a fontosabb svájci lapokra. A svéd sajtó általában más óvatossabb, és tartózkodó hangon foglalkozik a finn kérdéssel, — állapítja meg Berlinben.

A német távirati iroda a többi között a Buz című svájci lap cikkét idézi

A Bund — mint erről berni jelentés alapján a Rador is beszámol — a többi között hangsúlyozza, hogy „Finnország nem törekszik hódításra, hanem csak azt akarja visszaszerezni, amit erőszakkal elvesztett tőle.”

— Sajnos, — folytatja a svájci lap — eddig semmi jele sincs annak, hogy Amerika közbenjárna Finnország érdekében, hanem ellenkezőleg: Finnországhoz fordult és óva inti, ne folytassa a háborút, mert ezzel végzetes nehézségekbe ütközik.

— Miért nem jelenti ki az Egyesült Államok kormánya, hogy Finnországot védelmébe veszi és biztosítani igyekszik számára a tisztességes békét és jelenlegi politikai alakulatának fenntartását? — kérdezi a Bund.

Törökország

A kajrói értekezlet óta, amikor Törökország és az angolszász szövetségesek közötti látszatra oly mélyreható meg egyezés jött létre, hogy már Törökország külsőbónálló hadbalépéséről is szó esett, — sorozatos tanácskozások folytak az angol és a török nagyvezérkar megbízottai között. Ezek a tanácskozások február 8-án, „anyagilag természetű nézeteltérések miatt” megszakadtak.

A brit-török katonai tárgyalások megszakadása amily váratlanul jött, oly rejtélyes is. Hivatalosan ugyanis semmiféle közelebbi részleteket nem közöltek. Egyes félhivatalos lapok hirmagyarázataiból igyekszik a nemzetközi közvélemény a „holtpontra jutás” okait, körülményeit kiemelni. A felől szinte semmi kétség sem merül fel, hogy **mindenekelőtt, a török támaszpontok átengedéséről folytak tárgyalások.** A felmerült ellentétek feltételezhető okai a balkáni politika egyik szakértője szerint a következők:

1. A támaszpontok átengedése, a szövetségesek, nevezetesen Nagy-Britannia és az USA, részére, **maga után vonná Törökország megfiamadását.**
2. A török partvédelemnek még nem áll rendelkezésére elegendő számú repülőgépet és légelhárító fegyvert.
3. Ha Törökország megváltoztatná „nem hadviselő” magatartását, a jelenleg rendelkezésére álló fegyvert és hadianyag nem elég határai megvédéséhez.
4. Törökország képtelen volna — így vélekedik több török lap is — egyedül megvédeni tráciai határát.

Török vélemény

a balkáni erőviszonyokról

Eltekintve annyi más októl, amivel illetékes török tényezők a hadbalépés ellen érvelnek, különös szerepet játszik Ankara magatartásában az a meggyőződés, hogy a szövetségesek kevéssé értékelik a balkáni erőviszonyokat.

— Ugy látszik, — írja a Timpul úmú román lap külpolitikai helyzetmagyarázója — hogy a török vezetők nem osztják a szövetséges katonai szakértők véleményét, azokat a követelményeket illetően, amelyek hadbalépés esetén Törökországra zúdulnának.

— Törökországban az a meggyőződés uralkodik — folytatja a Timpul — hogy a Törökországon kívül bekövetkező események lesznek majd tulajdonképpen próbakövei a balkáni ellenséges katonai ütőképességről alkotott szövetséges ítélet helyességének s akkor alighanem senki sem látja majd jobban bizonyítottának a maga igazát, mint Törökország.

Ankara balkáni politikája

E mellett a török politika hangadói illandóan kiemelik azokat a politikai szempontokat is, amelyek a török magatartást, a tartózkodás megválasztását, a tartózkodás megválasztását, Egyrészt Törökország „nem akar sztozni a háborús zsákmányban”, nincsenek területei förekvései, másrésztől „szont” „a Balkán a balkánikák” elvet állja és ha egyáltalában szó lehet háborús beavatkozásról, azt csak a maga alkáni érdekeinek megóvása kedvéért ogya megtenni.

×
Feljegyzéseink között van Nedzme-

din Szadak török újságírónak 1943 júliusában az Aksam című lapba írt két cikke, melyeknek megállapításai ma ismét nagyon időszertien hatnak.

Első cikkében Szadak a többi között a következőket írja:

— Németország kijelenti, hogy létéért és életéért harcol, Oroszország védekezik. Anglia le akar verni egy rezsimet, amely szerinte uralkodni akar Európában. Mind a háromnak igaza lehet a maga szempontjából. Ez a háború érdekek ből született meg és Törökországnak semmi köze a nagyhatalmak közt fennálló antagonizmusokhoz, versengéshez, így tehát nincs oka rá, hogy semleges-ségéből kilépjen. Olyan reményt sem táplál, hogy az utolsó pillanatban ragadja el a zsákmány egy részét.

— Ha egy nemzet, — folytatja Szadak — amelynek függetlensége és szabadsága nincs veszélyben és amelynek nincsenek területi igényei, mások ügye miatt beleveti magát a küzdelembe, bármi legyen ennek kimenetele, rágyújtja a tejt a saját házára és előre fojdozza nemzeti és politikai függetlenségét.

— Ez a mi semlegességünk történelmi, erkölcsi és filozófiai igazolása, — han-

goztatja a török újságíró.

×
Az Aksam-ba írt másik cikkében Szadak kerekén ki is jelenítette, hogy Törökországnak hiába is kímálnak területi nagyobbodást, még azokra az égei-jengeri szigetekre sem tart igényt, amelyek Anatólia biztonságát érintik.

— A békefeltételek kétfélek lesznek, — írja ezzel kapcsolatban. — Egyik részük egyaránt érvényes lesz a győzőkre és legyőzöttekre. Ezek a feltételek az új nemzetközi erkölcson alapulnak. Ugyanakkor azonban bizonyos, hogy ez után a háború után is, mint minden háború után, lesznek olyan békefeltételek, amelyek áldozatokat kívánnak meg a legyőzöttektől. Senki se gondolja, hogy egy legyőzött ország egyszerűen visszaadja majd amit nyert és megmaradhat régi határai között. Az emberek közti harc törvényei nem változnak...

Szadak a továbbiakban kidomborítja a török külpolitika néhány vezető szempontját. A többi között azt hogy Törökország ragaszkodik „a Balkán a balkánikák” elv szörszerű értelmezéséhez és azt óhajítja, hogy az anatóliai partokra néző szigetek (még azok is, amelyek az-

előtt török kézen voltak), ne legyenek többé katonai támaszpontok.

Ha Törökország igényt tartana e szigetekre, aligha javasolná ezt. Józsa ítélet szerint ugyanis senki sem akarja saját magát lefegyverezésre kötelezteni. Ankara tehát nyilván nem követeli magának e szigeteket. De le lehet vonni ebből a kijelentésből egy messzebbmenő következtetést is: azt, hogy Törökország a saját régi birtokairól való lemondással érkeztetni akarja a hadviselőkket, hogy saját jószántából semmikép sem fog ebbe a háborúba beavatkozni.

×
Törökország utja ezek szerint: jelenlegi birtokállományának megvédelmezése és a körülötte lévő vidékek, elsősorban a Balkán jövőjének alakításánál való jelenlét. A török külpolitika sulypontja — mint a brit-török katonai tárgyalások megszakításának indoklásából is kiűnik — ma mindenekelőtt a Balkánon van. Ankara tartózkodása a hadbalépést sürgető szövetséges lépésekkel szemben ilyenformán tudatos magatartás: pillanatvilág ezen a réven véli elérhetőnek a háború távoltartását a Balkántól.

(—r)

A politikai arcvonal

Erkko volt finn külügyminiszter rádiónyilatkozata

Genf. (Tp). Stockholmi jelentés szerint Elias Erkko a volt finn külügyminiszter a stockholmi rádióban feltűnő kelő nyilatkozatot tett. A beszédet a Columbia amerikai rádiótársaság is közvetítette. Erkko a többi között ezeket mondta:

Finnország minden lehetőségét megvizsgál annak érdekében, hogy megtalálja a békehez vezető utat. Az öt éves háború Finnország számára sok megpróbáltatást és sok szenvedést jelentett. Mi finnek a békéért küzdünk! Minden finn tudja, hogy egy négy milliós kis nemzet nem folytathat a végtelenségig háborút egy körülbelül ötvenszer nagyobb és hatalmasabb ellenféllel. Az Egyesült Államok, amelynek barátságát mindig annyira értékeljük, most azt tanácsolták, hogy lépjünk ki a háborúból. Finnország keresi a békehez vezető utat és minden lehetőséget mérlegelésnek vet alá.

— Mit vár Finnország a békétől? — veji fel a kérdést a finn politikus. Finnország a saját életét akarja élni, a maga módja szerint, és az ehhez való jogának elismerését kívánja. Finnország hozzá akar járulni a népek együttműködéséhez, mint szabad, független és demokratikus állam. A finnek nagyra értékelik és kívánatosnak tartják a szomszédainkkal való jó viszonyt és az együttműködést minden vonalon. A finn nép az igazságot és az igazi békét kívánja!

**HIVATALOS KÖZLES:
ERKKO NYILATKOZATA
MAGÁNVELEMÉNY**

Helsinki. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A finn távirati iroda a következő szabatos meghatározást fűzi ahhoz a beszédhez, amelyet február 12-én Elias Erkko, volt finn külügyminiszter intézett a stockholmi rádió keresztül az Egyesült Államokbeli hallgatókhoz. Miatán különböző helyeken Elias Erkko ügyvéd február 12-i rádiónyilatkozatát félhivatalos nyilatkozatként igyekeznek feltüntetni, a finn távirati iroda illetékes helyről úgy értesült, hogy Erkko kérdéses nyilatkozata kizárólag magánügynek tekintendő.

A KREML A MOSZKVAI LENGYEL BIZOTTSÁGOT ISMERI EL LENGYEL KORMÁNYNAK

Berlin. (Ep). A német főváros politikai köreiből élénken foglalkoznak a moszkvai Pravda című szovjet lap heves támadásával, amelyet legutóbb a londoni lengyel menekült kormány ellen intézett, valamint a Moszkvából érkezett Reuter-jelentéssel is, amely szerint a moszkvai lengyel bizottságot a Kreml lengyel kormányának ismerje el. Az ezek után várható utolsó lépés egy-

szerződés megkötése lesz a Szovjet-Unió kormánya és a kommunista-lengyel menekült kormány között. Ez a szerződés a Szovjet-Uniónak juttatja

majd a vitás keletlengyelországi területeket.

Ez a vélemény jut kifejezésre a német sajtóban is.

Jelentéseink a harcetekről

Sulyos bombakárok a világhírű cassinói bencés apátságban

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelentése szerint a keleti harcúterén a német csapatok a Krivojrogtól délkeletre levő területeken, Cserkasszióit nyugatra, Saskovól keletre, Vjebzsknél, az Ilmen-tó és a Peipus-tó között, valamint Narva körzetében tegnap is sulyos harcokban visszaverték a szovjet csapatok erős támadásait. A német támadások több szakaszon erősebb szovjet harci csoportok megsemmisítéséhez vezettek.

Narvatól nyugatra egy szovjet partaszállási kísérletet szöverttek és közben az ellenségnek sulyos veszteségeket okoztak. Két szovjet ágyunaszádot, több órhajót és partaszállási járművet elsüllyesztettek.

Olaszországban a nettuno hídfőnél tegnap is, kölesönös felderítő és rohamcsapat tevékenységtől eltekintve, jelentékenyebb harci eseményre nem került a sor. Messzehordó ítegek Nettuno kikötőjében hajócélokot jó hatással vetek jüz alá. A légi erő csajarepülő-kötelekkel Anzio kikötőjét támadta és több anyagrajárt felgyújtott.

Cassinónál az ellenség tegnap, az előző napok sulyos veszteségeire való tekintettel, nem folytatta támadásait. Február 15-én a reggeli órákban ellenséges harci repülő-kötelek megvámadták a történelmi nevezetességű cassinói apátságot, jöllehet sem a kolostorban, sem annak közvetlen környékén egyetlen né-

met katona sem tartózkodott. A világ híri kolostor berendezésében sulyos károk támadtak.

A Vatikáni Rádión Tiltakozása

Róma. (Rador). A DNB. jelenti: A vatikáni rádió a legnagyobb határozottsággal emelt szót a pápai állam semlegességének az angol-amerikai légierő részéről történt megsértése ellen és hangsúlyozta, hogy mind a castelgandolfói palota, mind a Propaganda Fide kollégiuma területenkívül sseggel bír.

KIGYULLADT A PAPA LAKOSZTYALYNAK TETÖZETE

Róma. (Rador). A DNB. jelenti: A vasárnap éjtszaka Róma ellen intézett angol-amerikai légitámadás folyamán egy világtó rakéta a pápai palotára esett, közvetlenül a Szentatya lakosztalya fölött levő tetőréssze. A tető kigyulladt. de a vatikáni tűzoltóság hamarosan elfojtotta a lángokat. A világtó rakéta ejtőernyőjét a pápa is megtekintette.

A Vatikánváros területére ez alkalommal sok röpcedúla is hullott.

TILOS

A ROMÁBA VALÓ BEUTAZÁS

Róma. (Tp). A hatóságok ismét megtiltották a beutazást Róma város területére. A tilalom ellen vétőket megbüntetik.

Leguább

Berlin: Nem volt német-finn jegyzékváltás

Bucuresti. (S. P. P.). Egy svájci lap azt a hirt terjesztette, hogy Finnország nemzetközi helyzetével kapcsolatban német-finn jegyzékváltásra került sor.

A Wilhelmstassen az erre vonatkozó kérdésre válaszulva kijelentették, nem tudnak semmit sem a Finnországhoz intézett állítólagos német jegyzékről s arról sem, hogy Finnország intézett volna jegyzéket Németországhoz.

Szöfia: Nem történt össztüzés a bolgár lakosság és a hadsereg között; nem kérték a némelek beavatkozását

Szöfia. (Rador). A bolgár távirati irodát felhatalmazták bizonyos külföldi hírügynökségek és lapok ama hírének leghatározottabb megcáfolására, mely hír szerint a bolgár lakosság és a bolgár katonaság között össztüzésekre került sor. Mind ez az állítás, mind pedig a hozzáfűzött tudósítás, hogy a bolgár hatóságok képtelenek a rend helyreállítására és ezért a német véderő közbelépését kérték, teljesen meszerű és minden részletében koholt. — hangoztatja a bolgár távirati iroda.

Márton Áron püspök gyászbeszéde Zomora Dániel nagyprépost temetésén

Egyik előző számunkban beszámoltunk már Zomora Dániel, az erdélyi székeséptalan pátriárkai kort megért nagyprépostjának temetéséről. Most jutott el hozzánk Márton Áron püspök költőien nemesveretű, az itteni magyar társadalmat ért veszteséget megkapóan érzékeltető gyászbeszédének teljes szövege, melyet az alábbiakban közlünk.

Nemcsak a kegyelet, hanem a személye iránt élő általános nagy tisztelőt is kötelez, hogy halottanközt, mielőtt földi maradványait felett a sírba ajtaja lecsukódna, néhány szóval búcsút vegyünk.

Halála előtt néhány órával találkoztam vele utoljára. Felgyújtotta a lámpákat, de amikor rám emelte szemét, láttam, hogy tekintete már messze, a tulvilági partokra van szegedve. Értelme még világos volt, a következő napra megheszélésre hívtam és kimentette magát. Azután jelentette, hogy a szent kelet szentségét felvette; erőt kell nyernem. — mondotta — mert a nagyra indulok.

Olyan volt a halála, mint az élete: rendezett és katonásan pontos. Elejét ez a rend és pontosság, a fegyelem és mérték tartás, a lelkiismeretesség és hűség, az urfi figyelem és férfias önérték, az erős egyházas érzés és a jószívűség jellemezte.

Kifogástalanul pontos volt a magánéletében, éppúgy, mint hivatalbeli kötelességeinek teljesítésében. Bárholva állította őt előjáróinak akaratát, vagy a kötelességek bízalmát, kötelességeit mindig a felelősség-tudat komolyságával vállalta és egész munkát végzett mindenütt. Örökölt vagyon nem állott a háta mögött, vagyont nem gyűjtött később sem, de a szegények számára mindig volt néhány garasa s nem maradt sem adása, sem lekötézetje senkinek. Képessége is rátermettsége után püspököknek a bizalmából, egyre jelentősebb megbízásokhoz és az egyházi rang-sorban egyre magasabb fokozathoz, végül pedig az egyházmegye legmagasabb méltóságához jutott; de egy pillanatra sem távozt el az emberektől, sem az életől. Mindenek, a legkisebbnek, éppúgy mint a legnagyobbak, magától-értendő természetességgel megadta a megillető tiszteletet s mindig nyitott szemmel nézte és okosan ítélt meg az eseményeket. Őt püspök mellett szolgált megható hűséggel és lelkiismeretességgel s csak kötelességemnek teszek eleget, amikor most, a lezáró koporsónál is gyermeki tisztelettel és nagy hálával megköszönöm azt az őszinte érdeklődést és igaz jóakaratot, azt a sok okos tanácsot és bölcs figyelmeztetést, melyekkel engemet, a legfiatalabbat kezdettől fogva támogatott.

Külön fejezetben kellene szólnom arról a szeretetről és ragaszkodásról, melyet az egyházmegye ügyei iránt tanusított. Ez a szeretet és ragaszkodás nem érvont és nem általánosságra vonatkozó érdeklődés volt, hanem átölelte egyenként az intézményeket és embereket, egyháziakat és világi híveket. A mindenható pátriárkális életkorral ajándékozta meg, de megajándékozta az érteleme világosságával és frissességével is, s ő az utolsó napig szokatlan figyelemmel és változatlan szeretettel érdeklődött ügyeink iránt. Figyelemmel kísérte az emberek életét, ismerős ifiak munkáját, papok működését, egyházközségek és intézmények helyzetét. Örült, ha sikerről, eredményről, tehetségek kibontakozásáról, embereket férfias helytállásáról hallott. S az utolsó esztendőiben, amikor a bajok megszorodtak, nehézségekkel küzdő intézményeinkért és bajba jutott embereinkért velünk együtt agódozott.

Egész pap volt és egész férfi, a kötelességteljesítés és hűség katonája, a krisztusi papság vértzetében, melyet tisztelettel viselt és szenny nélkül megőrzött végig. Kiegyensúlyozott jellem és világos, okos fő, aki tévovázás nélkül fogta meg a kötelességet s egyenesen

Cassino szent hegyén, a bencés rend bölcsőjénél, mely körül ma elkeseredett harc dúl

1937. május 9. Nehezen sikerült megszabadulnom az ünnepi díszbe öltözött Rónától. Katonai kordon, igazoltatás, versenyfutás a Caserta felé indulásban levő vonathoz. Jól esik végre benne ülni a robogó kocsiiban. Fülemben még most is tam-tamot ver az Eshedrán átvonuló abesszi aszkarik egyhangú muzsikája. A ciampinói repülőtérről felszálló karcsú gépek bugása tülharsogja a vonat kerekének zakajlását.

Röpit a vonatom oda, ahová mindig vágytam. Lassan bontakozik ki a májusi reggel minden szépsége. Délre az albaiói hegyek gyönyörű vonala simul bele a

feltűnik a ragyogó napfényben Monte Cassino,

ormán a bencés rend ősrégi kolostorával. Kissé délre szeszélyes alaku sziklaormon San Germano erődje uralkodik az alatta elterülő Cassino város felett. Áthaladva a vasútállomás épületén, különös építmény köti le figyelmemet. Drótkötél-pálya-állomás. Nehány perc, és ha minden jól megy, fenn vagyok a közel 500 méternyi magasságban felvő kolostorban.

Andiamo! Indulunk. Csúskorogni kezdenek a csigakerek, fészül a tartókötél. Alattam szédítő mélységben Cassino háza fölöttem Cassino szent hegye szőlőillvényeivel és virágborult manduláival.

Diákkori olvasmányaim Szent Benedekről, vándorénekek bölcsőjét ringató, szűziszta királyi ifjakat nevelő bencéséktől, szemináriummi szent vágyam e percben mind-mind élni kezd.

Fenn vagyunk! Lenyűgöz a kolostor hatalmas tömege és az a természeti szépség, amely a bencés rend bölcsőjét körülveszi.

Megilletődve lépek be a kolostor hatalmas, bojtvas kapuján. Szelid tekintetű, mosolygós szemű bencés páter vesz partfogásába. Rövidesen megtudom, hogy bíbbaói spanyol. Figyelmeztet, hogy éppen megkezdődött a szentmise.

Az első udvarom csupa pálma és ciprus. Csend és béke mindenütt.

A Bramante-udvaron haladunk át. Tíz és napsugár. Olyan ez az egész, reneszánsz árkádokkal kerített hatalmas udvar, mintha most készült volna. Az udvar közepén Bramante gyönyörű kútja. Szinte rosszul esik, hogy léptem kopogása megtöri az áhítattal tel, mélységes csöndet.

Szent Benedek és Szent Skolasztika hatalmas szobrai mellett elhaladva, széles lépcsősorozaton át jutottunk az apátság templom előudvarába. „Chiosro dei benefattori”. Jötevők adakozók alapítók, bencés szentek képei és szobrai láthatók az udvart körülvevő árkádok alatt.

Ényhe homály uralkodik a bazilika hajójában. Annál ragyogóbb a kupolából heömlő fényárbán uszó főoltár. A lenyűgöző fény és pompa nem kápráztat el, de odatereli lelkem minden érzését az oltár szent eszelekményéhez.

Éz a csodálatos pompával díszített bazilika létét, alapját magának Szent Benedeknek köszönheti. 529-ben pogány szentély helyén, tours-i Szent Márton tiszteletére, a nagy rendalapító építi.

Tizennégy évszázadon át

sok romlásnak esett áldozatul. Vad hor-dák rombolása, elemi csapás rontotta szent falait. A reneszánsz hozta meg mai fényét, pompáját.

Mint művészettörténeti érdekességet a

ment azon az uton, melyet az élet és a hivatás kijelölt számára. Nem vágyott népszerűsége, nem kereste a zajos sikereket, mégis úgy a fejünk fölé nőtt, mint az alacsony bokrok fölé a tölgy, amelynek gazdag lombzata alá húzódní és acélos törzséhez támaszkodni megnyugtató és biztonságot adó érzés.

És ez a gazdag lombzatu és acélos törzsű fa kidőlt, hogy életünk szegénysége és kopottsága annál kiáltóbb legyen. Letarolt mezőkön járunk, ahol

tiszta kék égbe. Millió virág színében pompázó tarka rétek, festői szépségű apró falvak mint esodálatos színes film peregnék le előttem. A színek tobzódo pompája palettát kíván, a belső élmény pedig dalban szeretne megfogadni. Fro-sinone apró háza mint fecskefészkek tapadnak a virágzó mandulafákkal tele, szépségesen tagozódó hegyoldalhoz. Roc-casecca-nál kiszélesedik a völgy. A vas-utvonal szorosán a cassinoi magaslatok lábához simul. Délen a Liri, másnéven a Garigliano folyó szeli át a síkságot.

Tíz óra körül egyszerre

bazilika freskóit kell megemlítenem. Ezek ugyanis két nápolyi festőnek, két különböző, gazdag stílusvilág gyermeké-nek művei. A kupola képeit a XVII. szá-zad hajnalán a nápolyi dekoratív irány-zat egyik képviselője, Bellizzario Coren-zio festette. Fél századdal későbbben a mellékfalok képeit, valamint a főbejárat fölött a hatalmas freskó a másik nagy nápolyi, Luca Giordano alkotta. Stílusán már ott ragyog a századforduló új irány-zatának, a korai barokknak formagaz-dagsága.

pislákoló mécsesek és illatozó friss virágok között

pihen a szerzetesek pátriárkája, a ke-resztény középkor nagy szervezője és szent nővére, a szüz Skolasztika.

Sötétvörös márványoltár fölött, méltóságos, szent nyugalomban tekint a to-vatínó időbe a két szent testvér szobra. Csillagok aranybetűk hirdetik, hogy akiket életükben Isten szeretete kötött ösz-sze, halálukban a sír nem választ el. Amit a lélek itt átélt, nehéz lenne leírni... Tovább vezet az oldalfalak festményso-rozata. Jelenetek Szent Benedek életéből. Cassino hegyén lenombolja a pogány istenek szentélyét. Templomot, kolostort épít. Fiai munkára tanítják a népet. Meghatón szép halálának ábrázolása. Nem ágyon felve, elaggotton látjuk a pátriárkát, hanem már a munkának, az imádsának és az erőnek embere állva, égre emelt kezűvel, imádkozva adja vis-zsa telkét Istennek. A keresztrefeszítés kápolnáján át jutok be Szent Benedek cellájába. Most kápolna. Beironi szűi márványoltár fölött trónal a szentnek cédrus-szobra. Kezében a „Regula”. Két oldalon, márványba véve ragyog a rend örök programja: „Ora et labora”. Itt, ezek között a szent falak között született meg a nyugati szerzetesség törvényköny-ve, a „Regula”. Kis ajtón át jutunk be Szent Benedek hálókamrájába. A kis,

Említésre méltó a kórus és a sekrestye, falfaragása. Részint Simonetti, részint Colucci műve. Erdemes lenne még szólni a főoltár faragászati remekéről, külön, Corenzio előbb említett kupola-freskó-járól, mely Szent Benedek halálát és megdicsőülését ábrázolja, azonban táv-zásra sürget az idő.

Éreből öntött, új művészeti elgondolá-s szülte, hatalmas kapu zárjában fordul a kules. A délelőtti kedves kísérőm kalau-zol. Lenn vagyunk az alsó templomban, melyet a „Soccorpo” vagy „Torretta” né-ven szoktak emlegetni. Szent Benedek nagy szelleméhez méltó az a sírhely, melyet fiai készítettek a szerzetesség atyjának.

Halványan szűrődik be a napfény az oldalkápolna színes ablakán. Bágyadtan siklik végig a padlózat órága márvány-burkolatán, titokzatosan török meg az oldalfalak féldomborműveim. Rózsaszínű márvány keretben, bronz féldombormű-ven vonul fel a bencés szentek serege hárfázó angyalok kíséretében a szentély felé. Szeráfok bronz sora alkotja a szent-lyét elzáró áldozató rácsot. Ott benn, a szentély homályában misztikusán

szük cella sarkában hatalmas kőlap. Ki-sérőm boldogan magyarázza, hogy e kő lap volt a nagy szent fekhelye. Kis abla-klon tüz be a napfény. A hagyomány sze-rint innen látta Szent Benedek, amin! növénynek lelke galamb képében égbe szállott. Lépcsőzet vezet le Cassino ősi kapujához a „porta vetus”-hoz. Óriási méretű, vasveteres kapu. Etruszk idők közei közé ékelődik be. Tagadhatatlanul ez a kolostor legősibb része. E kapu előtt hullott térdre 539-ben Totila gó-ki király a szent jóslatának hallatára. E kaput döngette, égette sok kegyetlen bar-bár, és, ime, most is áll dicsőséges múlt őrzőjeként.

Fölöttünk tompán megkondulnak a bazilika harangjai. Vesperásra hívnak.

Monte Cassinora ráborult az este. Cel-lám ablakából látszik a bazilika és a mo-nostor egy részének tiszteletet parancso-ló tömege. Csend és béke mindenütt. Szent Benedek barlangjában, Subiaco-ban, a lélek áhítatra gyul. Minden elmé-lyezésre figyelmeztet. A sziklalyukban kihal még a közel patak csobogása is. Itt, Monte Cassinon a lélek kitágul. Itt,

a mindent átfogó Isten békéje

a Pax Dei, a Pax Christi uralkodik, mely a munka és ima mellett eszménye és jel-szava a Benedek-rendi örökségnek.

Most, amikor Monte Cassinóról emlé-kezem, fáj az a tudat, hogy a hadi ese-mények központjába került Cassino európai viszonylatban is kiindulópontot jelentett 1400 éven át. Nyugat szerzetes-ségének irányítója. A középkori állam-eszmény kialakítója. Cassino: egyetem, szeminárium, szociális irányító, népve-lő, missziós tevékenység felvirágozta-tója. Vigasztal az a tudat, hogy Cassino fölött nem ez az első vihar, amely száza-dok folyamán átviharzott fölötte. Cime-reben egy levágot tölgy csonkjából új hajts sarjad. Felírata: „Succisa vires-cit”, letarolva hajt ki. Erre gondolkol most.

FERENCZ ANDRÁS

CORSO-mozi, Arad

Telefon 23-64. Működés 3, 5, 7, 9 órákor

Bej. szám 9616-1939

Kacagó verseny. Aki nem kacag, az jutalmat kap.

Bolond éjtszakák

Theo Lingen

Bolond éjtszakák

Marte Harell

Bolond éjtszakák

Gustav Fröhlich

rosszindulatú szelek süvitenek keresztül-kasul.

A fejünk fölött hollók kóvályognak s árnyakkal szuftol éjjeleken és nap nélküli nappalokon viaskodunk az életért. . . S a lejarolt mezők árva népe összejött, hogy az életéből kidőlt szalkását eltemesse

Zomora Dániel nagyprépost apostoli protonotárius, „Mértőóságos Urunk”, fájdalommal kísértünk nőtolsó utadon, mert a magunk veszteségét gyászoljuk.

De köszönjük a mindenható Istennek, hogy eddig megtartott nekünk, s most, amikor az egyházmegye papsága és hí-veje általam a tulsó viszontlátás remé-nyében bucsuznak Tótd, fogadjuk, hogy életed tanítását megjegyeztük s Egyhá-zunk ügyét, állapotbeli és hivatali köte-lessnességeinket a Tótd tanult hűséggel szolgáljuk.

Hisszük, hogy az Isten közelében vagy és hisszük, hogy imádsággal onnan is segíess nekünk!

Hogy kell leszakni a dohányzásról?

A dohányzásról csak az szokhatik le, aki önmaga rendelkezik annyi akarat- tál, hogy legyűrje ezt a valóban féltelme- resen konok szenvedélyt. Hogy milyen nehéz azonban ezt megtenni, mi sem bi- csnnyitja jobban, mint egy amerikai pszichológiai társaság kísérlete. Ezer szenvedélyes dohányosot vetek vizsgál- lat alá. Ezek közül száznegyvenöt le- szokott a dohányzásról, de a többi nem tudott letenni rossz szokásáról.

Ezekután a közpon- tál- tani hivatal igazgatója, aki maga is nagy dohányos nehé- z azonban ezt megtenni, mi sem bi- csnnyitja jobban, mint egy amerikai pszichológiai társaság kísérlete. Ezer szenvedélyes dohányosot vetek vizsgál- lat alá. Ezek közül száznegyvenöt le- szokott a dohányzásról, de a többi nem tudott letenni rossz szokásáról.

Körülbélül ilyen jó tanácsokkal szol- gal a kirnevés lélekidomár, mi azonban mégis merünk az eredményben kétel- kedni. Ismerünk már ugyanis olyan do- hányosot is, aki nem vet több cigarettát, hogy leszokjék. Mi történt azonban még aznap éjszaka? A mi derék nikotin- rajongónkú hírtelen úgy elfogta a vágy, hogy felkelt az ágyból. Kiment a kamrába ott valahonnan előkereste az eldobott cigarettavégeket és azokból so- dón, magának cigarettát. Leszokási módszer tehát nincsen, csak erős akarat, hogy legyűrje szenvedélyét az, aki a dohányzás rabja lett.

Motuan gabona ellenében Németor- szag növeli a fegyverszállítmányokat. (București). Valamennyi bucaresti lap részletesen ír a néhány nappal ezelőtt aláírt román-német gazdasági egyez- menyéről. Az új megállapodás értelmé- ben Románia növeli a javvaly gabona-ter- mésből Németországba irányuló szállít- mányokat, aminek ellenében Németor- szag szintén növeli a hadianyag-szállít- mányokat.

Lugosi vizellátásának javítá- sa. (Saj. tud.) A város vezetősége megállapította, hogy több kut ivóvíze kifogásolható és azért szükségessé vált gondoskodni róla, hogy a lakosság jobb és egészségesebb vízhez jusson. Most ta- nulmányozzák a kérdést, hogy honnan lehetne ivóvizet a városba vezetni. A viz- zetléssel kapcsolatosan a város csat- ornázásának ügye is napirenden van.

Játék a fegyverrel. Az Ecolu jelenti: Campeni-Topánmalva Alba-Alsófehér me- gyei községben Tosa Dumitru és Berar Vasile mezeorók játékból egymásra fogták fegyverüket, amelyekről úgy tudták, hogy nincsenek megtöltve. Berar Vasile fegyve- rőt Tosa mellére illesztette és nevetve megnyomta a ravaszt. A fegyver elsült és a golyó keresztül ment Tosa Dumitru szí- vén. Tosa pillanatok alatt meghalt. Berar Vasile ellen megindult az eljárás.

Pályázat tanítói állásra. Az adeai- ggyai református egyház presbitériuma pá- lyázatot hirdet két tanerős elemi iskolá- jának üresedésben lévő második tanítói ál- lására. Pályázhatnak férfiak s nők egyaránt, akiknek a magánoktatási törvény meg- szabta okmányaik megvannak. Évi javadal- mazás: 1830 liter buza, 1830 liter kukorica, 24 méter tűzifa, 9 hold szántó, 4 legelőjog, 1200 lej készpénz, fél holdnyi területen fekvő lakás, udvar melléképületekkel és kert. A javítás alatt álló lakás helyett az egyház egyelőre bérelt lakást ad. A tanító kötele- ségei: a reá eső osztályok tanítása és veze- tése, valamint az egyházi belmisszióban való segédkezés. A megfelelő okmányokkal fel- szerelt pályázati kérvényhez a pályázó csa- tolja lelkészének, vagy esperesének ajánló levelét. Cím: Parochia reformata Adea jud. Bihor. Pályázati határidő: 1944. február 20. Az állás a megválasztás után azonnal elfoglalandó.

Február 17. csüt. Róm. kat.: Donát Protest.: Donát Ortodox: Tódor

Napkielte: 7.04 ó. Napnyugta: 17.24 ó Holdkielte: 0.48 ó. Holdny.: 10.56 ó.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivé- telével. — Szerkesztőség: Timișoara 1, Bulevardul Regina Maria 3. kiadóhivatal: 1, Piața Brătianu 3, szám Távbeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 23-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérnek.

Aradon előfizetések, felszólamlások Metianu-utca 6, hirdetések Erdősor-utca 4. szám alatt, Reclama irodában. Távbeszélő 17-11.

Záróra-rendekezés elleni kihágás miatt bezárt éttermek. A Timiș Toron- tál-Temes Torontál megyei prefektúra a záróra-rendekezés elleni kihágás miatt a timișoara-i-temesvári „Cina” és „Mer- cur” éttermek tiz napra való bezárását rendelte el.

Szabotázsért elítelt aradi bérgepkoc- sivező. (Saj. tud.) Az aradi törvény- szék szabotázsbizottsága hat hónapi mun- kátáborba való utalásra ítélte Jankovics Milivoi aradi bérgepkocsivezőt, mert egyik utasának a belvárosból Gájig 1600 lejt, tehát a megengedettnél jóval többet számított.

Két vonal között

A nyár eltompítja a szellemet. Amikor a test nagyon jól érzi magát: az le- teltektus elpihen.

Nem olvastam még ilyen statisztikát, de meggyőződésem, hogy minden nagy alkotás télen születik. (Természetesen: a nyár emlékeivel telített lélekből).

Télen mindenki visszajér a szobájába, sokan: visszatérnek önmagukhoz. Ez a visszatérés, pedig soha nem unalmas. Ez az utazás, amely egyúttal hazatérés is: a tél legtisztább gyönyörűsége.

Felfedezzük az otthon szépségeit. Kis apróságok csodás értékét és nagyok hitt dolgok — jelentéktelenségét.

És mindig eszükbe jut a nagy kínál bölcis, Lao-cse gyönyörű igazsága: — Csak a saját lelkek ablakán keresztül ismerheted meg a világot!

Vannak könyvek, amiket nyáron olvasni: képtelenség. Magunkkal cipeljük ugyan, de olvasatlanul hozzjuk vissza, falán bele is kezdtünk olvasásába, de egy tücsök ciripelni kezdett, szeszélyes slaku bárányfelhő húzott el az ég alatt, valami virágillat csiklandozta meg az or- runkat: és már egyetlen sorára sem em- lékezünk.

A könyvek csak szobába valók, amit saját atmoszférájukkal tölthetnek meg. IDEM

Szombat déltől vasárnap délig zár- va maradnak a korcsmák. (București). A minisztertanács határozata értelmé- ben a korcsmák számba déli 12 órától vasárnap déli 12 óráig kötelesek zárva tartani. A rendelet célja, hogy a mun- kásság körében az alkoholizmus terje- dést megállítsák.

Eltűnt kisleány. Rusznyák Erzsébet timișoara-i-temesvári 11 esztendő kisleány február 10-én eltűnt szüleinek házából. El- tűnésekor szürke kabátot és sötétkék sap- kát viselt. Aki valamit tud róla, szivesked- jék a 44-18 telefonszámot felhívni és édes- apját értesíteni.

Kézrekerült halálraítelt szöke- vény. A Curenul írja: Teius-Tövisei a Da- cia-szállóudvarban megszallott Pohanie Ioan 43 éves férfi, aki a mellett, hogy reggel fi- zetés nélkül távozott, négy párnahuzatot is ellopott. A szobaasszony azonnal értesít- tette a csendőrséget, amely megállapította, hogy az illető Alba Iulia-Gyulafehérvár felé utazott. Telefonértesítés alapján Pohanie Ioant megérkezésékor a pályaudvaron el- fogták s visszavitték Teius-Tövésre. A csend őrség hamisított katonai menetleveleket és vasúti jegyeket talált nála. Vallatása során kiderült, hogy Pohanie Ioant a sibiu- nagyszabeni katonai bíróság a múlt év ju- liusában a frontról való szökés miatt halálra ítélte, de megszökött és azóta több lopást és csalást követett el.

A zsidók munkavállalási engedélye érvényének meghosszabbítása. (București). A zsidóügyek kormánybizottsága közli, hogy az 1943-ban București-re ki- bocsátott zsidó munkavállalási engedé- lyek, illetve a közmunka alól való men- tesseget igazoló könyvecskéik kivételé- vel valamennyi engedély érvényét fe- bruár 29-ig meghosszabbította. A Bucu- restre kiállított engedélyek tudvale- vően február 15-én érvényüket veszít- ték (Redor)

Közszemlén az aradi kereskedelmi ka- mara tiz óvra elítelt főtthkára. (Saj. tud.) Néhány héttel ezelőtt, mint megirtuk an- nakidején, Muica Ioant, az aradi kereskedel- mi és iparkamara főtthkárát tiz évi kény- szermunkára ítélte az aradi ítélőtábla, mert százezer lejért megsemmisített egy általa felvett kihágási jegyzőkönyvet. Az aradi rendőrséghez most utatásis érkezett a rendőrzervei igazgatóságától, hogy a minis- terelnökség határozata értelmében Muicát megláncolva közszemlére helyezték az aradi kereskedelmi és iparkamara előcsarnokába. A volt főtthkárnak öt napig kell ottmarad- nia, február 12-től kezdve.

Halott a pályaudvaron. A timișoara-i-temesvári józsefvárosi pályaudvaron hol- tan találták Berger József 63 éves férfit, aki állítólag Caransebeș-Karansebesen la- kolt. Megállapították, hogy súlyos szívba- jban szenvedett és nyilván az okozta hírtelen halálát.

Vérszegénység, étvágytalanság ellen FERROL vastáplikör a legajánla- tosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószér. Ára 150 lej Fő- des-gyógyszertár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Ügyeltes gyógyszerárak. Február 16, szerda: A r a d : Jenka (Regale Ferdinand- ut 25), Butta (Avram Iancu-ter 12). — Timișoara-Temesvári: Belváros Gőz Mátyás (Brătianu-ter és Lo- novici-utca sarok), Gyárvaros: Sándorvid (Dacilor-utca 10), Erzsébetváros és József- város: Keller (Carol-körut 27), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia Ujkisoda: Panajoth. — Freiderf Szabadfalva: Bonczai.

Halott a pályaudvaron. A timișoara-i-temesvári józsefvárosi pályaudvaron hol- tan találták Berger József 63 éves férfit, aki állítólag Caransebeș-Karansebesen la- kolt. Megállapították, hogy súlyos szívba- jban szenvedett és nyilván az okozta hírtelen halálát.

Vérszegénység, étvágytalanság ellen FERROL vastáplikör a legajánla- tosabb. Ára 298 lej. GENIUS-krém a legjobb arc-ápolószér. Ára 150 lej Fő- des-gyógyszertár, Arad. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Ügyeltes gyógyszerárak. Február 16, szerda: A r a d : Jenka (Regale Ferdinand- ut 25), Butta (Avram Iancu-ter 12). — Timișoara-Temesvári: Belváros Gőz Mátyás (Brătianu-ter és Lo- novici-utca sarok), Gyárvaros: Sándorvid (Dacilor-utca 10), Erzsébetváros és József- város: Keller (Carol-körut 27), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia Ujkisoda: Panajoth. — Freiderf Szabadfalva: Bonczai.

DERÜS NERC.

SZOMSZÉDASSZONYOK — Hallom, szomszédasszony, hogy az urának kutyaélete van magunknál! — Az bizony: kutyaélete. Sárosan, piszkosan jói haza, betelepzik a meleg szobába és ha nem kap rögtön enni, hát morog.

HAJNALBAN — Nem tudja kérem, hol lehet itt egy korty jó bort kapni? — Nem tudom. — Talán nem idevalósi? — De igen. Csak hogy a hámbk nem egy kortyot szoktak inni.

A legnagyobb magyar festő, MUNKÁCSY MIHÁLY születés- nek századik évfordulójáról emlé- szük meg a

HAVI SZEMLE

februári száma. — Értékes tanulmányok, versek, no- vellák, megemlékezések, bírálatok, képek. Népközösségünk kitünő folyóiraja megrendelhető a kiadóhivatalban (Arad, Str. Brătianu 2—4), a nép- közössiégi irodákban vagy a bizo- mányosoknál.

Hét hónapig a pincében elásva tar- totta férje holttestét. A moldovai Sineszt községben hét hónap előtt meghalt Bulat Leon. Felesége a holttestet zsálcba varrta és a pincében elásta. A hatóság most tudomást szerzett az esetről és a holttestet meg is találták. Az asszony kijelentette, hogy férje szívzselhiüdesben halt meg és azért nem rendezett temé- tést és nem hívott papot, mivel mind- ketlen szektáriánusok voltak. Az ügyész- ség vizsgálatot indított.

Köszönetnyilvánítások. Mindazoknak, akik Stoian Teodor tipari nyugalmazott igazgató-tanító temetésén résztvettek, ravat- alára koszorut, virágot helyeztek, ezuton mond köszönetet a gyászoló Stoian Dimitrie és családja. — Mindazoknak, akik felejtke- tetlen férjem és édes apánk, Kotilla Emil temetésén résztvettek, ravatalára virágot és koszorut helyeztek, részvétüket nyilváni- tották, ezuton mond köszönetet Özv. Kotilla Emilné és gyermekei, Bözsike és Emici. Arad.

Gyámánlakodalom. A orsz csak ke- ves házaspárt részesít abban a kivételes kegyben, hogy elérhessék gyámánlakodal- mukat. Ilyen rendkívüli kegyben, megbe- csülésben részesül február hó 16-án Gbio- roc-Györök községben Hamp József, nyugal- mazott takarékpénztári tisztviselő és hit- vese. Hatvan éve élnek boldog, megértő szeretetben. 1884 február 18-án vezette el- tár elé Hamp József 26 éves hivatalnok Schönborn Mária tizenkilenc éves urleányt. Aa élet változatos eseményei megajándéko- ták őket igaz boldogsággal, de sok meg- próbáltással is. Tizenegy gyermekük kö- zül hat él, tizenhárom unoka és két déd- unoka aranyozza be a szülői otthonban vég- bemenő, megindító összejöveteit, hogy együtt érezzék azt a meglepet, amely hatvan évi megértő boldogság után körülvesz egy őszhajú emberpárt. Akik külföldön élnek, azok csak lelkileg vehetnek majd részt ezen az esküvőn.

Mozik műsora. Február 16, szerda: Arad: Aro: „A koronaszár”, Corso: „Bo- kond éjtszakák”, Forum: „A vak Venus”, Royal: „Liliom a mocsárban”, Urania: „Barnabé”. — Timișoara-Teme- vári: Apollo: „Egyszer volt”, Capitol: „A fehér álom”, Corso: „Lebonhart pape”, Thalia: „Az álarcos szerető”.

Rádió

Allandó rövidítések: H = Hírek, B = Előadás, F = Felolvasás, Z = Zene Hgl. = Hanglemecsek.

FEBRUÁR 17, CSÜTÖRTÖK BUCUREATI: 6.55 H és Z. 12.45 H. 12 Román-német bajtársi óra. 13.50 H né- metül 14 H. 14.15 Közlemények. 14.30 Se- besültek szórakoztató műsora. 15.30 Kato- náknak üzennek. 17.57 Német nyelvtanítás 18.15 H németül. 18.30 Z. 19.10 A „Figuró házassága” opera közvetítése. 19.50 H. 20.45 E. 21.40 H. sport. 22.35 Z. RADIO MOLDOVA: 12.30 Z. 13.30 H. 13.30 Román Z. 19 F. 19.15 Z. 20 E. 20.15 Z. 20.40 E. 21 H. 21.15 Z. BUDAPEST I.: 7.25 Torna. 7.45 Z. 8 H. 8.15 Z. 9 H német, román, szlovák, orosz és szerb nyelven. 9.30 Z. 11 H. 11.15 Z. 12.15 Hgl. 12.40 F. 13.10 Z. 13.40 H. 15 Z. 15.30 H. 16 Z. 16.30 E. 17.20 Hgl. 17.45 H. 18 Vers és muzsika. 18.35 Mezőgazdasági E. 19 Népdalok. 19.50 H. 20 E. 20.10 Hangver- seny. Az első szünetben: E. 22.15 F. 22.30 Z. 22.40 H. 23.10 H német, angol és francia nyelven. 23.40 Z. 24.45 H.

Találkozások és beszélgetések — a határisorompon át

Az Ecoul című bucaresti lap február 14-i számában Miron R. Parascivescu tollából egész oldalas, képes tudósítás jelent meg arról, hogy a feleaci-feleki tetőn hogyan találkoznak és beszélnek egymással az Erdély román és magyar részein lakó családtagok, rokonok és ismerősök. A riportból a következő összefüggő részelet adjuk:

— A találkozás minden vasárnap lehetséges azok számára, akik erre az illetékes hatóságoktól a szükséges engedélyt megszerzik. Turda-Tordáról két autobus viszi a találkozni vágyókat a feleaci-feleki tetőre. Az indulni szándékozók az Astra-egyesület kulturothónában gyűlekeznek, ahol a határrendőrség az első ellenőrzést is végzi. Egy kilométerrel tovább van a „feleaci-feleki vámhivatal fiókja”, ahol a csomagok átvizsgálása történik.

— Innen már csak néhány száz méternyire — a távolság hozzávetőleg 600 méter — van a határvonal. A határon egy árok felelt, amelyet az országuton keresztül ástak, cementből való hid van. A cementhid közepén mésszel bevont fehér vonal húzódik keresztül.

EZ A FEHÉR VONAL A HATÁR

A cementhid fele a románoké, a másik fele a magyaroké. Először ezen a január végi vasárnapon Kolozsvár felé, azonban a város fölé tejszerű köd borul. A város így is marad, eltakarva az egész idő alatt, amíg a találkozás és beszélgetés" ideje tart.

— Két román határőr — folytatja az Ecoul — lábakra szerelt határisorompót hoz, amely alakjára nézve hasonlít a favágásnál használt kecskebakhoz. Ezt a sorompót, amelynek felén eső része román nemzetiségre van festve és amelynek hossza egyenlő az országút és a hid szélességével, odaállítják a hid elejére.

— Ugyanakkor a magyar határőrök hasonló alkotmányt hoznak, amely a magyar zíneket viseli és azt felállítják a maguk oldalán. Ezt a sorompót vagy két méternyire állítják fel a másikkal párhuzamosan. A két részen felálló beszélgetők között így körülbelül 7—8 méternyi távolság van.

— Az egyik oldal is és a másik oldalon is a sorompó mellé állnak azok, akik eljötték, hogy hozzátartozóikkal találkozzanak. Rendszerint többen vannak, semhogy egyszerre férjenek oda és azért a találkozás csoportokban megy végbe.

A KÉT SOROMPÓ

Vagy áll közöttük, mint valami alacsony kerítés, vagy mint kicsi kapu, amelyen keresztül átkelnek egymásnak híreiket és üzeneteiket, melyek miatt sok-sok kilométer tettek meg, hogy azokat itt elmondhassák.

— Szemünk elé egyedül álló kép tárul, olyan, mint amikor fogházlakók beszélgetnek látogatóikkal, akiket rács választ el tőlük. A harctereken is látható hasonló kép, amikor két árok katonái, fegyverszünetkor kidugják fejüket a földből és kérdeznak, jeleket adnak egymásnak, hogy észrevetessék magukat.

— Ima, odaát egy anya, akinek a leánya Turda-Tordán van férjével. Sirásban tör ki, zokog a fájdalomtól és az örömtől, fáj, hogy a leánya nincsen mellette és örvend, hogy viszontlátja.

— A két kerítés között — írja az Ecoul — négy fegyveres határőr van. Az anya engedélyt kér, hogy a leányát megszólalassa. A leány belép a két sorompó közötti „senki földjére” és aztán egymás nyakába borulnak.

— Amott balfelé

HASONLÓ JELENETEKET

látunk. Egy anya kis gyermekével a karján áll a sorompó előtt. Leteszi a gyermekét, aki a sorompó közé lép és a fegyveres őrök előtt az apa odaát elhalmozza gyermekét könnyeivel és csókjaival. Egy másik apa a gyermekének, aki a két sorompó közé lépett, egy pohár forró kávét nyújt, amelyet a természetűen ideig hozott. És mindnyájan a két részen kitarják a szíveiket és a karjaikat és ahánnyan vannak kétfelől, egyetlen tömeggé, lénygé olvadnak...

Világhíradó

Paris

A párizsi nagy ívatházak a klasszikus férfiszabású kosztümöket ujszerű díszítésekkel teszik nőiessé. Csipke, szaten, flitler, bársony és tressz díszíti az idei párizsi kosztümöket. A díszítéseket legtöbbször csak fekete kosztümmön alkalmazzzák. Lanvin például a legöböllyített zsebekre keményített fehér csipkeszegélyt helyez. Montaigne egyik délytámi kosztümjén nagy zseb van finom, fehér csipkehímzéssel. Hermes a kosztümkabát szigorú szabását szaten sálgallérral és zsebhajtókával enyhíti, egy másik kosztümjén a gallért, a hajtókát és ujjakat fekete csipkével szegélyezi, a csipkén keskeny fekete bársonyszalag fut keresztül. Molyneux szintén szatennel díszíti kosztümjének hajtókáját és kizelójét. Rochas egy fekete kosztümkabátján a mellvonalat keskeny flitterszállal hangsúlyozza ki, alatta fekete valenciennes csipkével. Egy másik modellen a kabát hajtókáját nagy fekete bársonyvirágok díszítik, a szoknyán kétdoldalt pedig keskeny fekete bársonyok húzódnak. Lelong zsakettszerű kosztümkabátján a zsebeket és az ujjakat lapos paszományal szegte, a paszomány tetején vékony, csavart zsinorral. Érdekes Remet egyik szmokingszabású kosztümkabátja, melynek hajtókája gömbölyvált és szatennel szegett, a kabátot nagy, élelénkzsinori névbüti díszítik.

Tokió

A tokiói rádió híradása szerint a Simonoseki és a Korea félszigete közötti tengeralfatti alagút terve a megvalósulás előtt áll. Egy másik tengeralfatti alagútát is építenek, amely a mansukoku Dairent köti majd össze a Santung félszigettel. Ezek az alagutak nagy időmegtakarítást jelentenek majd a vasúti forgalomban. A Dairen—Santung alagút 100 kilométer hosszúságban köti össze a két szárazföldet, építését megkönnyíti a tengerfenék talajösszetétele és a kedvező tengeráramlat.

Genf

A Journal de Genève londoni jelentése „szenczácios orvosi találmányok”-ról és többek között a nátha elleni orvosságról számol be, amelyet Gye tanár, a Brit Birodalmi Rákkutató Intézet igazgatója önmagán próbált ki. Egy napon Gye professzor saját náthájának gyógyítására egy, eredetileg a rák leküzdésére szolgáló mintaorvosságot, a penecilimhez hasonló gombakivonatot, a natulinet használta és az orvosság beszedése után néhány óra múlva meggyógyult. Ittána négy hónapig kísérleteket folytattak tengerészeten, végül is 43 évében állapították meg a teljes felelyógyulást. A parulinet Rastrick, a londoni trópusi orvosi intézet tanára fedezte fel.

Lisszabon

„Greenwich költözök” — írják a portugál lapok. Az 1875-ben alapított greenwichi csillagvizsgáló jelenlegi vezetője, Earold Spencer Jones, hivatalos felszólítást kapott, hogy tegyen meg minden előkészületet az esetleges elköltözésre. A hivatalos ok az, hogy Greenwich, a temzparti angol város lassan egybeépült Londonnal és így az elsőrendűen felszerelt csillagvizsgáló finom precíziós készülékeinek működését London ipartelepei zavarták. Hatvan év óta a világ valamennyi térszékén — nemzetközi megállapodás alapján — a hosszúsági körök számozását a London mellett fekvő Greenwichnél kezdték. A 0 hosszúsági kör ezért a jövőben is ennek az csillagvizsgálónak a kupaifán halad majd keresztül, mert a költözködés haj-

szálya a 0-fok mentén történik észak-déli irányban.

Stockholm

A svéd posta tervbevette, hogy a közeljövőben új bélyegsorozatot bocsát ki az egyes sportágak legkiválóbb versenyzőinek arcképeivel. Így elsősorban Hagg Gunder és Lemming Erik atlétákra, a gyorsasági Berg Arnera, a sifutó Utterström Svenre, a birkózó Johansson Ivarra, a labdarúgó Lindberg Sigerre, a műkorcsolyázó Seyffarth Akera és a műkorcsolyázó Grafström Gillisre gondoltak. A teniszsportot a bélyegsorozatban természetesen Mr. G., a svéd király arcképe képviseli. — Az egyik svéd kikötővárosban e napokban szokatlan esküvőt tartottak. A völgyben, foglalkozására nézve buvár, esküvője színhelyül egy buvárharangot választott. Az eskütést végző lelkész hozzájárult a különleges helyszínválaszhoz. Mivel egy buvárharang befogadóképessége nem volt elegendő, kettőt bocsátottak a tengerbe. Az egyikben a fiatal pár foglalt helyet, a másikban az eskütést végző pap de az anyahajó mind a két buvárharangal, valamint a két buvárharang egymással is, telefonösszeköttetésben állott. A hajón lévő nézők hangszórón hallotta az esküvői szertartást és a mélységben elhangzott „boldogító igent”.

Berlin

A berlini Régi Múzeum „papirusz-doktor” néven világhírnek örvendő papiruszkonzervertora, Hugo Ibscher 68 éves korában, nem régen halt meg. Ibscher, aki pályáját mint könyvtáros kezdte, nemcsak titéményes közügyességgel küzdötte fel magát ebbe a rendkívül felelősségteljes állásba, hanem hagyományos tudományokban is megszerezte a szükséges ismereteket, úgyhogy a berlini egyetem tiszteletbeli doktorává avatta.

Madrid

A spanyol lapok az amerikai sajtó nyomán beszámolnak arról, hogy Thornton Wilder amerikai drámaíró „A mi kisvárosunk” című, megköltözésen modern drámája már negyedik éve „fut” az amerikai színházakban. A darabnak a formája adja a forradalmi újítást. Semmi díszlet és semmi kellék nem szerepel benne. Sem szőnyeg, sem falak, sem fák, se fotelek, se virágok, se utcák. Néhány ember rendező egy remek darab: ennyi. Az író lemondott néhány nélkülözhetetlen kellékekről a látvány színpadi külsőségről s cserébe érte korlátlan mozgási szabadságot kapott, térben, időben, életben, halálban. Amikor a függöny felmegy, az üres színpadon megjelenik a rendező és elmondja a darab színterét, majd behozat néhány széket, vasalódesszkat vagy szükség szerint egy létrát, ami a mese szerint hol bárpult, hol tetető. Nem köti a játékot néhány színtérhez, egy-egy szobához, utcáshoz s a közönség fantáziájának segítségével ennél sokkal többet, egy egész várost visz a színpadra, hétköznapjaival, kiesel és nagy gondjaival, pletykáival, multijával és jelenével. Az amerikai szerző kitesz a színpadra egy egészen közönséges amerikai kisvárost, két egészen mindennapi családot, néhány egészen közönséges hétköznapot. Elmondja ebben a pompás darabban, hogy mennvire eltévedtünk mi, emberek ezen a földön. Valahol messze, elérhetetlen távolságban keressük az életet, pedig itt dobog bennünk. Csak nem látjuk meg, mert belevesztünk a fásult, fáradt hétköznapokba. Budapestn a Vigaszínházban is játszik Thornton Wilder darabját.

Rendeletek, intézkedések

ARADON A BENZINKUTAKAT IS KÖTELEZTEK PETROLEUMARUSÍTÁSRA

Az aradi városi közellátásügyi hivatal utasította az aradi benzinkutákat, hogy a petroleumért jelentkező személyeket szolgálják ki abban az esetben is, ha nem náluk iratkoztak fel ebből a célból. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert egyes kereskedők nem rendelkeznek állandóan elegendő mennyiségű petroleummal, más boltosok pedig türekednek ezzel az árucikkkel. A benzinkuták jelenleg a 4. és 5. számú petroleumszolvény ellenében szolgálják ki a fogyasztókat. Literenként 14,50 lej es árban. Egyben felszólítja az ellátásügyi hivatal mindazokat, akiket kereskedőjük nem szolgált ki petroleummal, hogy ezt jelentse, valamint azt is, ha a megszabott árnál többet fizettek.

KEKKŐ-SZÜKSÉGLETEK

BEJELENTÉSE ARADMEGYÉBEN

Megírtuk, hogy az aradmegyei szőlészeti szindikátus felszólította a szőlőgazdákat és gyümölcsstermelőket, hogy az illetékes községhezánál jelentsék be kékkő-szükségletüket. Az érdekeltek hektároknak számoltva 30 kilogramm kékkövet jeyezhetnek elő és minden kiló után 300 lej előleget kell fizetniük. Közli a szindikátus, hogy a bejelentés határidejét március 1-ig meghosszabbította.

CSALÁDALAPÍTÁSI JUTALMAK

BULGARIÁBAN. (Szófia). A bolgár minisztertanács elhatározta, hogy a bolgár nemzetiségű munkásoknak és munkásnőknek családalapítási jutalmakat folyósít. Egy-egy munkás 5000, munkásnő pedig 3000 levt kap házasságkötésekor. Ha pedig mindkét házastulandó munkás, úgy kettőjük együttes jutalmadja 10.000 levrá emelkedik. A munkáscsaládok minden gyermekük születésekor 2000 levt kapnak. (Tp).

A JAPAN CSÁSZÁRSÁG FENNÁLÁSÁNAK 2604-İK ÉVFORDULÓJA

(Tokió). A japán fővárosban fényes külsőségek keretében ünneplik meg a császárság fennállásának 2604-ik évfordulóját. Tokió zászlószíj öltött. A császár és a császári család tagjai imádkoznak a három szent székély előtt a királyi palotában. A közéleti előkelőségek az udvarnál viseli tisztiségük sorrendjében bevittek nevéket a szerencse kívánók jegyzékébe. A császári palotában előadott zenekari hangverseny — ősi japán zeneművek szerepeltek műsorán — fejezte be az az ünnepséget. (Do mej.)

ÚJ RENDJELEK ÉS KITÜNTÉSEK

OLASZORSZÁGBAN. (Róma). Az olasz minisztertanács két nap előtt törvény hozott a királyi család részéről adományozott címek, rendjelek és kitüntetések eltörléséről. Ugyanakkor megtiltották ezeknek a további viselését is. A fasiszta köztársaság egyuttal új rendjeleket és kitüntetések vezetett be az állami élet vagy a tudomány terén szerzett kimagasló érdemek jutalmazására. (Radór).

BIZOTTSÁG AMERIKÁBAN A

„ZSIDÓSÁG VÉDELME” (Berlin). Washingtonból jelenti a Nemzetközi Sajtóinformáció: A legfelső amerikai törvényszék egyik tagjának, Frank Murphy-nak az elnöklétével tizenegytagú amerikai bizottság alakult a „zsidóság védelmére”. A bizottság helyettes elnöke Wendell Willkie szenátor. A bizottság tagjai sorába választották a többi között Roosevelt helyettesét, Henry Wallace-t is. A bizottság feladata: sikra szállani az európai zsidóság érdekében s ennek a célnak meggyerni az amerikai közvéleményt. (NST).

Apróhirdetések

FÉRFI-TÉLIKABÁT es Oltvány, műanyag-
metre való, eladó, Cim Reclamanal, Arad,
Eminescu-utca 4. (679)

ELVESZTETTEM jobbkezes borkesztyű-
met. Kérem, jutalom ellenében adja át a
negyaláló Láng fodrásznál, Arad, Bratianu-
utca, 1. (680)

KERITESOSZLOPOT, 3 méterest, deszkát,
két és félméterest vennék. Arad, Cosbuc-u.
21, Wolf. Távbeszélő 17-23. (681)

NŐS tehenézt lakással és fűtéssel alkalmaz-
maznák. Arad, Abatorului-utca. 26. Kis.
(682)

**„ARAP”
L. POPOVICI**
Bizományi ügynökség, Arad, Bar-
tiju-utca 39. (volt Glesinger-he-
lyiség). Mindennemű ingók vétele
és eladása-közvetítése.
Bej. szám 237-1944.

50 **EVEN** felüli minden fűzőt alkalmaz-
nak március 1-re, Kornis Zsigmondné, Arad,
Cicio Pop-utca 8. (683)

IRODABERENDEZEST, üzleti asztalt
(pultot), jó állapotúakat, vennék. Uziene
Technice, Arad, Vicentiu Babeş-u, 20. Bej.
sz.: 668. (684)

NAGY, Singer-centralbabin varrógép el-
adó, Arad, Grivitei-utca, 84. A déli órában.
(685)

Beváros központjában korszerű,
nyolklakásos bérelőház
16.000.000, 14 lakásos sarokbérház
20.000.000. HASZCHEK-ügynökség, Arad,
Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Bej.
szám 293-1937.

URISZOBÁT, diófurnirost, elsőrendűt, ven-
nék. Cimeket, Reclamahoz, Arad. (686)

JÓL FŐZŐ mindenest alkalmaznak febr-
ruár 15-re vagy március 1-re. Völpe, Arad,
Nicu Stejarel-utca 17/b. (687)

MEGBIZHATÓ bejárónőt azonnal alkalmaz-
nak, Arad, Rusu Sirianu-utca 17. (688)

KÉT PÁR 42-43-as tisztiszirma, kifogás-
talan, eladó, Numa Pompiliu-utca 27. Gar-
laty. (689)

FORUM-MOZI, Arad
Távb. 12-32. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor.
Bej. sz. 788-912

Ma. Felejthetetlen élmény a film
történetében.

Viviane Romance legnagyobb alakítása

A vak Venus

A férfi-fő-zereplő **George Flamand**.
Rendező: **Abel Gance**.

FÜRESZGÉP, 500 kg-os tizedesmérleg, ru-
hamángörölő-gép, angoranyulak eladók.
Arad, Reşiorilor-utca, 16. (690)

60 **DARAB** angoranyul berendezéssel
együtt eladó, Arad, Serban-Voda-utca 17.
(691)

OLAJPRÉS, üzemben lévő, teljes felsze-
reléssel, eladó. Erdéklődni szíveségből Ju-
ház gépgyárban, Arad, Abatorului-utca 1.
Bej. szám: 7353/935. Ugyanott: 4 kerekű ké-
zikoestit vennék. (693)

Vesznek
egyes könyveket
és
egész könyvtárakat!
„LIBRO”
PAULA MERA, Arad, Regina
Mar a-körút 12. Távbeszélő 19 85
Bej. szám 9779-1940.

HASZNALT korszerű hálószoba-butor el-
adó, Cim Reclamanal, Arad, Eminescu-u. 4.
(692)

ARAD megyében elsőrendű birtokot 200
holdig, esetleg gazdasági épületekkel együtt
vennék, Cim Dr. Bujna Iván, Nadlac. (694)

MINDENESNEK, vagy bejárónőnek ke-
resnek jobb nőt, 2 személyhez, jó fize-
téssel, Timişoara III., Carol-körút 45.
Ugyanott egy külföldi, új, magas gumihar-
isnyája eladó. (1011)

ÚJ KORSZERŰ dióhálószoba, kombi-
nált szoba és konyhaberendezés eladó az
asztalosnál. Timişoara II., Anton Pam-
u. 4. (1010)

MOZIGÉPFEJLET veszek sürgősen. Mi-
nél kisebb, vándor-mozi részére való
legyen. Timişoara, Berthelot-körút 2,
Perl bőrdőnsnél Dancsó Mihály. (1006)

PERZSAKABÁT és perzsaláb-kabát el-
adó, Timişoara IV., I. C. Bratianu-u. 22.
11. ajtó. (1005)

Timisoarai lemesvári **CORSO-MOZI** előadások 3, 5, 7, 9-kor Távb. 12-32. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor. Bej. szám 6-1104-1939

LEBONNARD PAPA

VILÁGOS EBÉDLŐ sürgősen eladó, Timi-
şoara, IV., Tudor Vladimirescu-sor 25.,
6. ajtó. (927)

KERESÜNK azonnali belépésre román, né-
met nyelvben kifogástalan nőt levelezésre
és irodai munkára, fiatal, értelmes, három
nyelvet beszélő tanoncleányt, üzleti kiszol-
gálásra, fiatal, értelmes, három nyelvet be-
szélő, román nemzetiségű tanoncleányt, üz-
leti kiszolgálásra, kifogástalan, román
nemzetiségű rádiószerelőt, August Gianone,
Timişoara, IV., Berthelot-körút 6. Távb-
szélő: 12-22 vagy 45-11. Bej. szám: 187/
10391/943. (981)

HOLNAP
van a 3. osztály huzása
Az állami osztálysorsjáték

BERNDORFER-féle alpakka evőszék, 6-
személyes, eladó. Timişoara I., General Gri-
gorescu-u. 1, I. em., 7. (997)

BEJARÓNÓT felfogadnak 2 személyhez
Timişoara III., Sagului-ut 27. (991)

VESZEK festményeket, apró dísz tárgyakat
(nippeteket), bélyeggyűjteményeket, arany,
ezüst tárgyakat, jégsekreányt, női kerék-
párt, Gavrilovits, Timişoara I., Vasile
Alexandri-u. 9. (990)

Támogassuk szervezeteket!
**A Vitamin paprikamalom-
szervezetet** a magyar gazdák és
fogasztók szervezet-
zete. Üzletresek jelezhetők a HANEVA
II. és IV. kerületi üzleteiben, a Corvin
Nielszervezetekben és a Vitamin lelakati
helyiségekben, Timişoara, Regina Maria-
körút 8. sz. alatti. Bej. szám 3-1937.

ELADÓ 2 darab jó állapotban lévő ruha-
sekreány. Timişoara II., Stefan cel Mare-u.
50. Házmester. (986)

VENNÉK divatos vagy kissé használt fe-
kete, női bőr-kézitáskát. Ajánlatokat
„Kézitáska” jellegre a timişoarai kiadóhi-
vatalba kérek. (980)

KÉT vasesztergályos dolgozma 4-8 órát
naponta, Cim: Timişoara II., Moldovei-u. 28.
(983)

PERZSABUNDA, férfi részére való téli és
átmeneti kabátok, cipők, szőrmaszka, új
törülközők eladók. Timişoara III., Romulus-
u. 11. Alsó csengő. 1-4-ig. (979)

MINDENES cselédet keresnek 2 személy-
hez. Timişoara III., Domnita Balasa-u. 43.
(978)

ELADÓ üzembíró állapotban lévő Hanomag
W. D.-féle vontató (traktor). Cim: Arvay,
Timişoara, Ronat, Magdi-u. 43. (938)

BORBELYSZEKET kifogástalan állapot-
ban megvételre keresek. Ajánlatokat kérek
a következő címre: Lagerul de prizonieri
Nr. 17. Timişoara. (999)

KONYHABERENDEZÉS, korszerű, csont-
szintű és 500 darab nagykockás szén (20 lej)
eladó. Timişoara, III., Wilhelm Mühle-u. 8.
5. ajtó. (996)

ELVESZETT egy darab világosdrapp, új
cipő. Megtalálójára illő jutalmat kap. Timi-
şoara, IV., Carol-körút, 14. Grosz. (1029)

ELADÓ nagy vaskályha. Iris-petrolleum-
kályha és ülkád. Timişoara IV., Fröbl-u.,
36., II. em., 25.

A DÉLI HIRLAP szerkesztősége keres fiat-
tal kifizetőleányt, vagy fiút, Jelentkezni a
szerkesztőségben, Timişoara, I., Regina
Maria-körút, 8. (995)

ÖNÁLLÓ felsőrész-készítő keres komoly
állást. Saját gépe van. Cim a timişoarai
kiadóhivatalban. (1008)

BEJARÓNÓT félnapra felfogadnak. Ti-
mişoara IV., Regele Mihai I.-körút 25.
I. em., 6. (1007)

FIZETŐ varrőleányokat alkalmaz Dor-
muth, Timişoara III., Lahovary-tér 5.
Bej. szám 351. (884)

CAPITOL filmszínház, Arad (v. Iparos Otthon)
Távb. 12-32. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Figyele a megnyitó napját!
A francia filmpálytárs „határköve”.
3 nagy név: Anna-Bella, Zouis Jounet,
Jean Pierre Aumont megrázó drámája:
1944. február
A szereplő (Hotel du Nord)

ELADÓ vadonaj, fekete férfiöltöny,
tisztá gyapjú, két tavaszi férfi-kabát és
egyéb ruha Timişoara III., Carol-körút
15., I. em., 8. (1004)

JOBB LEÁNY elhelyekednék azonnal. Cim-
e: Timişoara, Coronini-tér 8. A házm-
sternél. (1003)

SINGER-varrógép, süllyszethető, női, el-
adó. Timişoara III., Radulescu-u. 7, 3. ajtó.
Megtéríthető 1-4-ig. (994)

ÜGYVÉDI iroda Timişoaran keres román-
ban kifogástalan, magyar és német helyes-
írásban jártas gépirónót. Jelentkezés ir-
atokkal I., Mercy-u. 9. szám alatt. (987)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 12-32. Bej. sz. 1618-1941
Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor

Ma bemutató francia filmművészek legkiválóbb jellemszínésze
RAMU, Michel Simon, Betty Stockfeld együttesével
Az új gazdagok című filmben

ELADÓ gyermekszoba, szalon butorzat
(garnitúra), hegedűk, festmények, férfi-
felöltő, rövid bőrkabát, női kabát, ruhák,
cipők. Cim a timişoarai kiadóban. (1002)

SINGER-varrógép, továbbá barna és kék
35-ös női cipő eladó. Timişoara IV., Küttl-
tér 1, I. em., 11. (1001)

KERESEK jól főző mindenest vagy szá-
kácsnót. Pop, Timişoara I., Scipio-u. 1. Távb-
szélő 41-05. (993)

KÁRPITOS munkát, újat, valamint javítá-
sokat a legolcsóbban vállalok. Házhoz is
megyek. Timişoara IV., Pop de Basesti-u. 7.
(986)

ARO-mozi, Arad Távb. 24-45. Előadások 3, 5, 7 és 9-kor
Bej. sz. 1446-1942

Ma. **A koronatanu** Sibille Schmitz,
Ivan Petrovics

KIFOGÁSTALAN szakácsnő elmenne min-
denesnek is kisebb családhoz. Timişoara II.,
3 August-u. 3. A házfelügyelőnél. (996)

HÁROM tengeri füvel (afrikával) töltött
matracpárna, gyapjupaplan, lenvászon pap-
lanhuzat, párna huzatokkal együtt eladó.
Megtéríthetők naponta 3-6-ig. Timişoara
II., Dacilor-u. 11. 6. ajtó. (1000)

A **TIMISOARAI** józsefvárosi állomáson fe-
lejtetem bőrdőmöt. Volt benne egy fogá-
szati furó gép. Megtalálójára 15.000 lej ju-
talmat kap. Salamon, Timişoara I., Gri-
selini-u. 2, 9. ajtó.

FŐZNI TUDÓ bejárónót azonnal felfoga-
dunk. Halle, Timişoara III., Plevnei-tér 3.
II. em. (989)

ROYAL-mozó, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
Távb. 12-32. Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor. Kellemesen fűtött terem

Amedeo Nazari, Luiza Ferida, Osvaldo Valenti
Liliom a mocsárban Duse Salvini, Zaccani
művészi színvonalán.